

Rendementsverbetering in het voorjaar

Lessen van SUSY

Het maximaliseren van de suikeropbrengst is de beste basis voor het hoogste financiële resultaat. Het voorjaar is een belangrijke periode voor de bietenteelt. Een goede start in het voorjaar levert veel voordeel op die gedurende de teelt verder uitgroeit.

Optimale pH

De pH heeft invloed op de opkomst, beworteling en de opname van voedingsstoffen. Is de pH goed, dan zijn bieten bovendien minder gevoelig voor aantasting door ziekten en plagen, zoals rhizoctonia en aaltjes. Hoewel het beste tijdstip voor bekalken het najaar is, kunt u bij een te lage pH (<5,0 op zand- en dalgronden) ook in het voorjaar nog een bekalking uitvoeren. Bij een voorjaarsbekalking heeft een snelwerkende kalkmeststof, zoals Betacal, de voorkeur. Met Betakwik 'kalkbemesting' (www.irs.nl) is te berekenen hoeveel kalk (kg NW/ha) nodig is om de pH op het gewenste peil te brengen (streefwaarde voor zand- en dalgronden: 5,0-5,7).

Onkruidbestrijding voor zaaibedbereiding

Op percelen waar de hoofdgrondbewerking in het najaar is uitgevoerd, overwintert vaak onkruid. Dit kunt u het beste voor de zaaibedbereiding aanpakken, door een bespuiting met glyfosaat. Als u dit niet doet, staan er later in het voorjaar grotere onkruiden. Deze hebben hogere doseringen herbiciden of meer handwerk nodig om bestreden te worden.

Grondbewerking

Ook de hoofdgrondbewerking die in het voorjaar uitgevoerd wordt, kent een aantal aandachtspunten. Bij ploegen is het van belang het ploegwerk zo vlak mogelijk uit te voeren. Dit zorgt ervoor dat de zaaibedbereiding makkelijker en minder diep kan worden uitgevoerd. Als de zaaibedbereiding bestaat uit ploegen in combinatie met een vorenpakker, dan is het belangrijk dat deze de grond egaal aandrukt. Het is niet de bedoeling om ongelijk ploegwerk te camoufleren. Een spitmachine kan op zand- en dalgronden de ploeg vervangen. Dit heeft geen negatieve invloed op de opbrengst, maar is wel goedkoper. Wel is gespitte grond over het algemeen wat fijner van structuur en daardoor iets stuifgevoeliger dan geploegde grond. Benut op percelen met meer dan 30% lutum (circa 45% slib)

Vlak ploegwerk is de basis van een goed zaaibed. Boven een perceel met heel onregelmatig ploegwerk onder (te) natte omstandigheden. Onder mooi vlak ploegwerk onder gunstigere omstandigheden. De foto's zijn in het najaar van 2008 genomen in het kader van het SUSY-project bij hetzelfde bedrijfspaar.

Minimaal berijden van het land in het voorjaar, zaaibedbereiding en zaaien in één werkgang. Foto genomen bij een SUSY-topteler.

de kans om bij (nacht)vorst te egaliseren met een cultivator of rotorkoepel. In het voorjaar kan het zaaibed dan in één werkgang worden klaargelegd en kan er eerder worden gezaaid.

Een goed zaaibed is ongeveer 2 cm dik en ligt op een vlakke, iets aangedrukte en vochtige bouwvoor. Is de structuur van het zaaibed te fijn, dan neemt de kans op verslemping (zavelgronden) of

winderosie (lichte gronden) toe. Een vlak en gelijkmatig diep zaaibed staat aan de basis van een uniforme zaaidiepte. Hierdoor is het gemakkelijker om het zaad in de vochtige grond te zaaien. Uit de SUSY-bedrijfsvergelijking blijkt dat na het zaaien bij de toptelers veel meer zaad in de vochtige grond ligt. Uit de analyses blijkt dat dit een factor is die meespeelt voor het bereiken van een

hogere suikeropbrengst. Het bevordert een regelmatig stand van de bieten. Een regelmatig bietengewas is makkelijker en met minder rooiverliezen te oogsten.

Berijden van de grond

Bij de zaaibedbereiding moet men het land gelijkmatig berijden. Dat geeft sneller een vlak en ondiep zaaibed in één werkgang. Een lage bandspanning in het voorjaar (circa 0,4 bar) spaart de structuur en geeft hogere opbrengsten (tot 4% bij bieten). Hoe minder men over het perceel rijdt hoe beter het is. Vaak over het perceel rijden verdicht de bouwvoor. Toptelers in het SUSY-project leggen het zaaibed in minder werkgangen klaar en hebben meer lucht in de bouwvoor dan middentelers.

Structuurschade (vooral in het voorjaar) geeft kans op een lagere opkomst, vertakte bieten (leidt tot extra grondtarra), slechtere groei bij droogte, vatbaarder gewas voor ziekten en plagen en lagere opbrengsten.

Bram Hanse

Suikerbiet signalen

Vroeg zaaien: hoogste opbrengst, maar pas op voor schieters

Voor een hoge suikeropbrengst moet de biet het hebben van veel zonnestraling. Vroeg zaaien geeft eerder een gesloten gewas dat daardoor langer optimaal kan profiteren van de straling. Stel daarom het zaaien niet uit als de grond bekwaam is.

Een nadeel van zeer vroeg zaaien kan zijn dat er meer schieters komen. Als jonge bietenplantjes te lang (meer dan 40 dagen) in de kou (lager dan 12°C) opgroeien, dan kunnen ze gaan schieten. Vooral bij zaaien in februari is de kans op een lange koudeperiode groot. Als de grond de eerste helft van maart geschikt is, dan is het raadzaam om de beslissing te gaan zaaien af te laten hangen van de weersvoorzichten.

Grote aantallen schieters bij een in februari 2008 gezaaid perceel.

